

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 160 Lei
Pe 3 luni . 85 Lei
Lunar . . . 30 Lei

TELEFON No. 750.

Tribuna Aradului

Ziar independent

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și a
Agențiile de publicitate.

Tratativele româno-ruse

BUCUREȘTI. — De curând a avut loc un schimb de note între guvernul României și sovietele din Rusia. Obiectul acestor note l-a format situația intolerabilă dela granițe. Într-una din notele sale semnată de către Ciğerin și Rakowsky guvernul sovietelor pune pe seama posturilor românești descele incidente ce se ivesc la graniță. D. Duca, răspunzând, arată netemeinicia acuzațiilor ce se aduc grănicerilor noștri și cu numeroase exemple dovedește vinovăția guvernului sovietic.

În același timp, guvernul nostru a invitat sovietele la constituirea unei comisii mixte, care să facă o anchetă minuțioasă și să stabilească motivele adevărate ale conflictelor de natură a perturba relații de liniște ce există între cele două țări. În nota de răspuns ce au dat-o sovietele, și purtând iscălitura comisariului afacerilor externe Litvinoff, acesta acceptă propunerea guvernului nostru, cerând să se arate locul și data când urmează să se întrunească comisia.

Germania renunță la rezistența pasivă.

Berlin. — Comentând știrile despre o preținsă inițiativă germană în chestiunea rezistenței, zărele reamintesc că punctul de vedere al guvernului a rămas neschimbat, așa cum a fost expus și în ultima notă germană. Germania este oricând gata să trateze, dar nu poate renunța la rezistența pasivă, fără garanții din partea Franței în privința retragerii trupelor din Ruhr și fără de a cunoaște momentul când se va efectua această retragere.

După o știre dată de „Wolfbureau”. Vineri dimineața a sosit la Londra o telegramă oficială germană, înștiințând, că nici un guvern german nu va putea renunța la rezistența pasivă fără anumite garanții. De altfel, corespondentul lui „Vossische Zeitung” la Paris anunță că și dela Quai d'Orsay se desmint ca fiind inexacte toate știrile despre vre-o schimbare a punctului de vedere german în chestia rezistenței pasive.

Acapararea fabricelor de bere din România de către întreprinderile din Budapesta.

O primejdie pentru industria națională.

Un ziar maghiar din localitate a pus știrea despre intențiunea unei mari fabrici de bere din capitala Ungariei de a încheia fabrica de bere din Aradul-Non.

Cum o altă întreprindere de acest gen de lângă Oradea-Mare, a fost deja acaparată de către o societate din Budapesta, sunt temeri justificate, că prin acest al doilea pasal săn, trustul budapestan a întreprins o acțiune sistematică de distrugere a industriei din România. Roușita acestui plan ar desființa o înfloritoare ramură a industriei noastre și ar aduce pagube imense economiei noastre naționale.

Industria din Ungaria se pare că nu poate să se împace cu noua stare de lucruri prin care i-s'a răpit o bună parte a clientelei sale care își caută acum legături cu marile întreprinderi din România, acestea fiind acum pe deplin aranjate pentru a satisface nevoile pieții interne. Industria de acest gen a luat un avânt așa de îmbucurător, că producțiunea întrece chiar trebuințele

interne, rămânând o mare cantitate de bere disponibilă pentru export.

Marile întreprinderi din București, Timișoara și Turda, având instalații moderne și producând bere de prima calitate, sunt adevărate pozoabe ale industriei românești.

Prezența în România deci, a fabricelor din Ungaria este nu numai superfluă, ci de-adreptul dăunătoare, mai ales dacă cunoaștem și procedeele pe cari le întrebunțează spre a discredita industria noastră națională.

Unul dintre mijloacele mai des uzitate spre a induce în eroare publicul este etichetarea sticlelor cu nume cunoscute ca „Dreher-Haagenmacher”, prin aceasta voind a influența pe creduli cari socotesc că tot ce vine din Ungaria, este mai bun decât ceace e produs indigen. E vechea prejudecată acelor cari gravitează mai mult spre Budapesta decât spre București, și a căror slăbiciune o exploatează oamenii de afacere.

Trebue să ne ridicăm cu energie împotriva manoperelor de-adreptul dușmănoase, ce sunt îndreptate împotriva industriei noastre înfloritoare de către un grup de oameni cu interese stăruite nouă. Nădăjduim, că autoritățile în drept vor aviza la mijloacele eficace pentru a pune la locul lor pe niște bandiți ai industriei care putesc și distrugerea industriei noastre și vreau să mențină și pe mai departe, fără granițe, legături între regiunile Ardealului și capitala Ungariei.

Groznică explozie în Bulgaria.

SOFIA. — În depozitul central de munițiuni de aci eri noapte a avut loc o groznică explozie, care a făcut peste 40 de victime omenești.

Grădina morții.

de Mihail Sadoveanu.

Când eram copil, mă duceam deseori la tînțir, în marginea târgușorului nostru Pascani. Drumul acesta, spre cetățu a crucilor funebre, de obicei copilii îl fac cu zbrnguiri și veselie, ca la o petrecere aleasă, umblând în urma convoiurilor. Eu însă mă duceam la mormântul mamei, pe care am iubit-o așa de mult și care a murit așa de tânăr. Mă duceam cu strângere de inimă, la sfârșitul școlilor, în căldura Sămpietrului, când cerul e albastru ca sineala și grănele părguite se apleacă fosnind la adierea vântului.

În marginea șoselei, se arată o arcadă neagră, pe care un meșter zugrav scrisese cu litere mari albe: Calea Eternității. Intram pe sub cele două cuvinte neînțelese și dam pe o alee de cireși. Îndată se făcea liniște, căci la dreapta și la stânga erau numai ogoare de-ale gospodariilor din satul de lângă târg. Și pe drumușorul pietruit, călcând umbrele și luminițele mișcătoare ale arborilor, ajungeam la casa paznicului, deasupra căreia se înălța un turnișor cu clopot.

Era pace la poarta hmanului; suna necontenit tărăituș monoton al greerilor; câțiva pușori cu puf galben ciuguleau prin nalba mărunță. În casă se simtea umblet; știam că-i harnica și a-rișta mătușă Heana.

Pe moș-Gheorghe, paznicul și groparul, îl găseam în tînțir, în împrejurimea bine tînută, a florilor și copăcei. Umbla încet, plecat din urmă cam tărăia pe pământ ciubotele-i mari.

Era îmbrăcat tărănește, cu strae albe și chimir, și de sub pălărie îi esau plețe scurte, li zicea moș-Gheorghe Taljanu. De mult toată lumea îl știa aici, paznic în grădina morții.

Îl salutam ca pe un prietin vechiu:

„Noroc bun moș-Gheorghe; ce mai faci?”

— Bine. Păzesc pe cei ce nu mai au nevoie de nimic.

— Cum o mai duci cu bătrânețele?”

— Bine și cu bătrânețele, măcar că scârțae și nu-i mult până departe. Eu ti-oiu spune dumin-tale: de așteptat o aștept, dar ea nu prea dă pe-aci; are treabă încolo, în lume. Îmi trimite musterii; slăpoi aici se împacă și se liniștesc și toți sunt cum se cade...”

Mă privea zâmbind, bucurându-se par'că el singur de vorbele și glumete. Ochii lui negri, pe obrazul smead, se mișcau cu vioiciune. Avea totdeauna gust de sfat moș-Gheorghe, ca un locuitor al tăcerii ce era. Și grăia colorat și cu tălc, deși i-se simțea bine accentul străin. Căci moș-Gheorghe era talian, cum îl arăta și porecla. Văzuse lumina lumii în fericita patrie a lui Dante.

Pe vremea aceea eu nu-mi dădeam samă de ciudătenia lucrului. Ce căuta talianul acesta la noi, de peste nouă țări și nouă mări? Cum de se asezase aici și devenise moldovan de-a noștri?

Bine nimene nu putea lămuri lucrul. Auzisem de câte-va ori pe sătenii din Vatră vorbind: că moș-Gheorghe „o fost odată talian și papistas”; dar acu-i „de-a noștri”. A trăit el poate

odată într-o țară depărtată și nedeslusită, dar acu stă aci, la marginea târgului, cu mătușă Heana, și de-aci n'are să se mai ducă nicăieri. Din soacătă ce fusese, femeia îl făcuse om. Acu era în rând cu lumea. Gospodarii din sat îi ziceau „moșule”, „nănașule”; unii îi sărutau mâna; cu mulți bătrâni din Vatră era cuscru; umbla la nunți și la botezuri și avea scaun în sfatul celor cuminți.

Eu așa îl apucasem, și nu mi se părea la el nimic ciudat. Umblam cu dânsul printre mormintele făcute. Vorbeam despre vreme și despre hoidă. Din loc în loc ne opream și moș-Gheorghe îmi arăta gropniți vechi. Îmi lămurea cine doarme dedesub și-mi arăta cu mândrie verdeața înflorită dedeasupra. Apoi mă oprea lâng'o tufă mare de lemnul-Domnului și se înturna cu blândete către mine:

„Aici, domnișorule, doarme maica dumin-tale...”

El se ducea înainte, tărăndu-și ciubotele mari; eu rămâneam o vreme cu capu'n piept, cu ochii atințiți la brazdele de țarbă cari mărgineau mormântul; soarele umplea de lumină grădina, și era o tăcere ș-o pace dulce în juru-mi, ca pe un tărăm al visului. Cireșe și visine luceau în pomi; albine jucau în jurul unui păle de rozetă; găzele nenunțate se țeseau într-o viață înviersunată și nestiută la rădăcina ierburilor.

Apoi ridicam ochii din tărăna unde mama „dormea”, cum spunea moș-Gheorghe, și priveam în juru-mi, la alte morminte.

Prețul unui exemplar 1 Leu 50 bani.

Demonstrațiile lumii industriale împotriva legii speculei.

După comereianți o altă categorie de cetățeni aceea a industriașilor, a ținut să se manifesteze împotriva impozitelor și a legii speculei.

Intrunirea a avut loc Duminică în sala de ședințe a primăriei, participând peste 1500 industriași din Arad și jur.

A prezidat dl Maxim Vuleu, care a deschis ședința, arătând scopul întrunirii de-a protesta împotriva dărilor prea mari și a cere suprimarea legii contra speculei.

Au luat parte și delegații camerei de industrie și comerț.

Au vorbit domni dr. Ioan Vajda, Iuliu Reinhardt, Iuliu Örffy, Izidor Moscovitz.

În tot timpul întrunirii a domnit un spirit agitat și din discursuri nu au lipsit aluzii răutăcioase la adresa Statului.

Esjriile acestea le-a pus la punct un vrednic reprezentant al industriei românești Ștefan Coroban, croitor, a cărui discurs plin de prevedere și cumintenie patriotică, a produs o impresie bună.

La încheiere s'a făcut apel la simțul de solidaritate a industriașilor și s'a hotărât luarea raporturilor mai intense cu organizațiile din Cluj și București.

Serbarea de parc de Duminică 22 Iulie.

Serbarea din parcul Eminescu — din ziua de Duminică 22 Iulie — a fost la înălțimea tuturor așteptărilor. Numeroase chioscuri frumos ornate au fost resfirate pe toată întinderea parcului și țărnaț Muresului. D. Ovidiu Gritta — prefectul poliției — a patronat cu prezența sa toată festivitatea serbărilor. Imensele valuri de public au dat dovadă că o serbare sistematic organizată face neîncăpător parcul Eminescu pentru marele public arădan. O multime de doamne și domnișoare din înalta societate arădană atât românească cât și ungurească și-au dat binevoitorul concurs. De remarcat gestul organelor politicești, care a făcut cadou abilului lor șef un admirabil bust lucrat de tânărul sculptor Ladea și un tablou în care figurează fotografiile tuturor subalternilor.

Țintirumul acela al Pașcanilor era vrednic de luare aminte: — groparuș cel bătrân era așezat la poarta lui ca ceva simbolic. Cele mai multe momente erau ale străinilor, veniți cu companiile drumului de fer. Se adunaseră aici din patru vânturi ale lumii, și pământul îi primise pe toți. Ba într'un colț al grădinii se afla și un mormânt mare, al prizonierilor turci, căzuți jarna aici la 77. Moș-Gheorghe venise dela Marea Albastră și-i păzea pe toți.

Pe cruci felurite colorate, table însemnau în limbi străine numele celor intrați întru hodina Domnului și cele câteva cuvinte obișnuite de durere și veșnică păreră de rău. Erau morți însemnați cu vorbe nemțești și poloneze. Erau armeni, erau unguri, erau cehi din Boemia. Erau și frațuși și italieni. Toate mormintele acestea umbrite de copaci, în pământul primitor al păcii, departe de rude, de amici, de cămin, — morminte de bătrâni, de flăcăi, de fecioare, stăteau alături într'o melancolică frăție, triste morminte de pribeghi. Și moș-Gheorghe se întorcea pe un drumușor, și iar se oprea, ciugulind câte o buruiănă rea de pe brazde, ori rupând un olombureș uscat de pe-o creangă însoțită.

„Au crescut frumos pomii, zicea el încet; măcar că nu mai vine vreme să-i ude. I-am îngrijit eu: mie mi-i milă de morți”.

În după-amiază lină, moș-Gheorghe Talianu îmi vorbea despre cei uitați.

(Va urma).

Al treilea concurs pentru premii al soc. „Cartea Românească.”

Societatea „Cartea Românească”, întemeiată cu scop de a lucra pentru dezvoltarea tuturor ramurilor literaturii românești și pentru răspândirea culturii în popor, instituind în anul 1920 cel dintâi concurs pentru premii, va continua și pentru anul 1922—3 cu al treilea concurs.

La acest al treilea concurs se vor acorda următoarele premii pentru subiectele:

1. Cărți de povestiri pentru copii. Patru premii de câte 3000 lei.

Vor avea o întindere de maximum 100 pagini de tipar format 8°. Vor fi scrise pe temeiul unor principii frumoase de educație, în vederea unor cititori între 6—8 ani, 8—10 ani, 10—12 ani și 12—15 ani, acordându-se câte un premiu pentru cea mai meritorie lucrare, din cele ce se vor depune pentru fiecare din vârstele indicate aici.

2. Romane cu orice fel de subiect. Două premii de câte 5000 lei.

Vor avea întinderea de circa 250—300 pagini și se vor încheia într'un singur volum.

3. Povestiri în legătură cu războiul nostru pentru unitatea națională. Două premii de câte 4000 lei.

Va fi pentru fiecare premiu un volum de circa 150 pagini de tipar 8°.

4. Un studiu asupra vieții și operelor lui Al. Vlăduță. Premiu 8000 lei.

Va cuprinde biografia amănunțită cu cât mai multe descrieri ale locurilor pe unde a trăit și cu trăsăturile caracteristice ale omului; o cercetare asupra operelor nu atât din punct de vedere al eritice și științifice cât mai ales din punct de vedere al influenței educative ce ar putea avea unele din ele asupra mulțimei. Cartea va fi scrisă așa ca să fi înțeleasă de toată lumea știutoare de carte și va avea întinderea de 200 pagini tip 8°.

5. Studiu de biografie și bibliografie asupra lui Ștefan O. Iosif. Premiu 6000 lei.

Va fi o cercetare amănunțită asupra vieții lui și se va arăta cuprinsul scrierilor caracterizându-se din punct de vedere al izvoarelor și al însușirilor literare. Va fi scrisă pentru marele public și pentru studenți. Intinderea de circa 150 pagini tip. 8°.

6. Studiu asupra muzicii românești. Un premiu de 5000 lei.

Va cuprinde în prima parte notițe istorice, caracterizarea muzicii populare din diferite regiuni, cu exemple (melodii, note muzicale) din toate provinciile; în a doua, biografiile și lucrările compozitorilor români din toate provinciile, cu cercetări asupra compozițiilor lor, arătându-se influențele muzicii populare și influențele marilor compozitori străini.

7. Pământul Neamului Românesc. Cinci premii de câte 3000 lei.

Va cuprinde descrierea unei din provinciile următoare ale Țării românești: Ardealul, Banatul cu Crișana, Basarabia, Bucovina, Dobrogea veche și nouă.

Se va face descrierea pitorească a provinciei. Scurtă schiță istorică, stărându-se asupra luptelor de conservare națională. — Biserica, Școala, Instituții culturale și financiare-economice în trecut. — Figuri reprezentative: prelați, scriitori, dascăli, îndrumători politici. — Cei trecuți peste hotare și rolul lor în Vechiul Regat. — Minoritățile conlocuitoare. — Date statistice și ce ne spun ele. — Partea de contribuție a provinciei în noua alecătuire de stat.

Volumele vor avea 12—16 coale de tipar, format 8°.

Va fi o carte de popularizare, frumos scrisă, în care erudiția să serve ca temelie, dar să nu fie aparență.

8. Îngrijirea copiilor. Un premiu de 5000 lei.

Se va arăta marea mortalitate a copiilor, mai ales din cauza relei îngrijiri; se vor expune regulile de urmat pentru creșterea copiilor dela naștere până la vârsta de școală. Va fi o carte de

popularizare, în întindere de circa 100 pagini tip 8°

9. Hrana muncitorului, sătean și orășean. Un premiu de 5000 lei.

Se va arăta care sunt substanțele hrănitoare din cele două regnuri: vegetal și animal; se va stărui asupra faptului că alcoolul nu e hrană, ci otrăvă; se va indica prepararea mâncărilor simple și igienice, se vor descrie metodele de păstrarea alimentelor și principalele asociații în rația alimentară.

Va cuprinde circa 150 pagini 8° și va fi o carte de popularizare pentru cititori chiar cu o cultură generală redusă, dându-se noțiuni limpezite, drepte, științifice într'o limbă românească pe înțelesul celor mai mulți.

10. Marișe descoperiri și invențiuni științifice din ultimul timp. Un premiu de 5000 lei.

Se va vorbi despre: telegrafia fără fir, aeroplane, submarine, cinematograf. Va fi o lucrare de popularizare în vederea unor cititori cu o cultură generală mijlocie (gimnaziu sau liceu), în întindere de 250 pagini de tipar 8°.

11. Agricultură și gospodăria rurală în legătură cu noul regim al proprietății în România. Un premiu de 4000 lei.

Va avea o întindere de circa 200 pagini de tipar 8°. Va fi scrisă mai ales pentru folosința sătenilor.

12. Asociațiunile țărănești: istoricul lor pe scurt, rezultatele experienței în alte țări și la noi; foloasele care s'au dobândit și care se pot dobândi din aceste asociațiuni. Un premiu de 5000 lei.

Va avea întindere de circa 150 pagini 8°. Va fi o carte de propagandă a ideilor cooperatiste.

13. Industrializarea produselor agricole. Un premiu de 6000 lei.

Lucrarea va trata despre toate sau unele din industriile ce se pot naște din produsele noastre agricole precum: cereale și din alte plante obișnuit cultivate în țara noastră, sau și despre o mai bună pregătire a produselor grădinilor de fructe.

Va fi o carte destinată marilor și micilor proprietari, tratând chestiunile pe teme științifice, dar expuse cât mai popular. Va cuprinde circa 250 pagini format 8°.

14. Știința grădinariei și industrializarea produselor grădinilor de fructe. Un premiu de 4000 lei.

Se va trata întâi despre cultura zarzavaturilor și perfecționarea speciilor care cresc în țara noastră, arătându-se bazele științifice ale acestei ramuri de economie rurală. În a doua parte se va trata despre cultura și perfecționarea pomilor roditori, precum și industrializarea fructelor, arătându-se metodele cele mai bune și rezultatele dobândite în alte țări din Europa și din America. Va avea întindere de circa 200 pagini 8°.

15. Irigațiunile. Un premiu de 15.000 lei.

Se vor studia sistemele de irigațiune întrebuințate în alte țări; se va arăta care ar putea fi introduse la noi, în ce regiuni și în ce anume condițiuni de realizare.

Va fi un studiu de specialitate, însă cu dezvoltare potrivită și pentru marele public. Intinderea de circa 250 pagini tip. 8°.

Dispozițiuni generale.

La acest concurs se vor prezenta numai lucrări inedite.

Autorii cari vor să concureze, vor scrie lucrările după indicațiunile și în limitele date. Nu vor fi obligați a păstra titlurile cari arată subiectul fiecărei lucrări; ei vor formula însuși titlurile ce li-se vor părea mai potrivite și mai atrăgătoare.

Dacă materia unei lucrări comportă și ilustrațiuni, vor da părerile și îndrumările ce cred necesare pentru a se avea în vedere la facerea ilustrațiunilor ce ar însoți textul la tipărire.

Lucrările vor fi trimise în manuscris în mod anonim, însoțite de un plic care va închide numele autorului. Plicul va purta un motto ce se va reproduce pe coperta manuscrisului și pe această copertă se va însemna numărul și numele premiului pentru care se prezintă.

Manuscrisele vor fi scrise citet numai pe o pagină a filei. Scrierile premiate vor deveni proprietatea societății. Ea va tipări orice edițiune va scoți de cuvânt. Din prețul netide vânzare se va acorda autorului 20% pentru toate edițiunile ce se vor tipări în timpul vieții sale și, după moarte, urmașilor săi, înconformitate cu legea noastră de presă.

Termenul prezentării va fi până la 1 Nov. 1923.

Manuscrisele se vor depune sau se vor trimite până la 1 Noiembrie 1923 la sediul societății „Cartea Românească”, Bulevardul Academiei nr. 3, în schimb unei adeverințe care va arăta motto de pe manuscris și numărul de înregistrare al lucrării.

Comitetul își rezervă dreptul de a propune autorilor ale căror lucrări au fost scoțite că merită să fie premiate, înlăturarea sau modificarea umora din părțile acelor lucrări.

După cercetarea lucrărilor, manuscrisele nepremiate se vor înapoia în schimbul adeverinței luată la depunere.

Concertul Dora Lepa.

După cum am anunțat în gazeta noastră, Sâmbătă seara 21 Iulie doamna Dora Lepa — admirabila noastră cântăreață — a dat un concert în comuna Chișineu.

Concertul a avut loc în sala Kőr și un public imens a ținut să sărbătorească după fiecare bucată executată, pe marea cântăreață. Programul a fost destul de variat și aranjat cu mult gust.

Au fost aplaudate și bisate cu toată puterea bucățile românești ale maestrului Ibrădiceanu.

Intellectualitatea muzicală a apreciat cu repetate aplauze, bucăți de Mozart, Mejerberr, Bramsx și Grieg. După concert a urmat dans până în zorii zilei. Reușita morală a fost la înălțime, iar cea materială satisfăcătoare.

Numeroase ilori au fost oferite sărbătoritei cântărețe, tot publicul regretând puținul timp destinat concertului. Din informațiile avute, o bună parte a reușitei acestui concert se datorește dlui Spacovici — primătorul plășei Chișineu — care merită toată lauda. R.

Ser împotriva scarlatinei.

Din Roma se anunță că celebrul medic Cristino ar fi descoperit un ser împotriva scarlatinei. Primele experiențe care au avut loc la Academie, au reușit pe deplin.

Arest preventiv pentru delict de presă.

BUCUREȘTI. — Tribunalul a confirmat decizia instanței inferioare prin care s'a dispus arestarea redactorului și editorului responsabil a revistei „Pijamana”. Rămâne de văzut acum dacă instanțele la care s'a făcut recurs vor aproba acest punct de vedere.

Interpretarea legii în acest sens, a produs o profundă impresie în cercurile juridice ca și în lumea presei, de oarece ea deschide o perspectivă nouă și puțin favorabilă libertății de a gândi.

Greva tipografilor din Ardeal.

Reluarea tratativelor între lucrători și patroni cu intervenția Min. muncii.

Eri 23 Iulie s'au reluat la Cluj tratativele întrerupte între lucrătorii tipografi și patroni în urma intervenției ministerului muncii.

Muncitorii au cerut minimum de salar 1300 lei pe săptămână.

Delegația patronilor, prezidată de d. Kraft, din Sibiu, n'a pus nimic în vedere, dar a formulat o condițiune că ar fi să se stabilească și un minimum de muncă, nu numai unul de salar și anume: fiecare lucrător să culegă 3000 de litere pe zi.

Lucrătorii au refuzat, însă. După intervenția muncii se vor relua tratativele.

INFORMAȚIUNI.

— *Ciitorii noștri sunt, insistent, rugați să se grăbească cu achitarea restanțelor de abonament. La caz contrar, ne vedem siliți să le sistăm trimitea ziarului, înființat și susținut cu atâtea jertfe.*

Publicul nostru trebuie să înțeleagă rostul unui ziar românesc în orașul acesta de frontieră și să ne dea tot sprijinul, frățește și la timp. **ADMINISTRAȚIA.**

— Fruntașul poliției din Bucovina dl Iancu Flondor a donat pentru refacerea orașului Storojineț suma de 500.000 lei.

— Se afirmă că după terminarea conferinței dela Sinaia, d. Ionel Brătianu va pleca la Karlsbad. Primul-ministru va lipsi din țară 26 de zile.

Interimatul președinției consiliului de miniștri va fi înaint de d. general Văitoianu.

— Ziarele din Belgrad afirmă, că ocazia conferinței dela Sinaia, guvernul albanez va trimite delegați în România ca să ceară acceptarea Albaniei în Mica-Antantă.

Aceleași ziare mai spun că ar fi vorba să se ofere tronul Albaniei prințului Nicolae al României.

Logodnă. Aureliu Fofiu, comerciant în Vascau și doamna Anghelina Michuția profesoară în Cuiedj, logodiți.

— A apărut în editura „Cartea Românească” Pagini alese nr. 136: „Basmul Bisoceanului” de Alex. Odobescu. Prețul lei 2. De vânzare la principalele librării din țară.

— Din 21—26 Iulie are loc la Viena al VIII-lea Congres Teosofic; afară de Statele europene, sunt reprezentate America, India și Japonia. Intre conferențarii cei mai cunoscuți se semnalează doctoresa Elisabeta Rotten din Berlin, doct. Jinarajadasa, un oculist și precizător din Ceylon și soția sa de origine engleză care e însă una dintre cele mai frecvente agitatoare feministe ale Indiei, apoi tânărul indian Krishnamurti scul „Stelei în Orient”.

— Râmnicul-Sărat a început în 21 Iulie congresul corespondenților de ziare grupați în jurul „Asociației Corespondenților de ziare din provincie”.

— Telegramele sosite în cursul zilei de ieri arată că guvernul sovietelor ruse a comunicat conferinței din Lausanne că acceptă textul convenției strămtorilor și că delegații ruși vor iscăli, în termen de trei luni, textul acestei convențiuni.

— Din 26—30 Iulie c. va avea loc în Iași un congres al Societății Naționale de apicultură (stupărit) din România.

Membrii acestei Societăți vor avea pe CFR. o reducere de 25 procente.

— **MULTUMIRI.** Tuturor acelor care au luat parte la înmormântarea neuitatului nostru unchiu, Ioan Köller, consilier de Curte de Apel, și au depus coroane le exprimăm pe această cale mulțumirile familiei îndoliate. — Arad, la 22 Iulie 1923. — Rudolf Köller, inspector la CFR.; Elena Milosits și Francisc Mikloși, imp. de mșcare la CFR.

Șase persoane otrăvite cu ciuperci la Craiova.

La Varietel „Forey” s'a servit în seara zilei de 21 Iulie la masă mâncărji cu ciuperci.

Toate persoanele cari au mâncat ciupercile au fost apucate de dureri stomacale atroce.

D. căpitan Olănescu, artiștele Annie Ban, Anica Alboiu, Ana Conty, Forrey, proprietarul varietelului și bucătăreasa care a preparat ciupercile au fost transportați la spitalul Filantropia spre a li-se face spălături stomacale.

S'a deschis o anchetă spre a se descoperi vinovații.

O scrisoare... întârziată.

— Parcurge în 20 de ani 32 kilometri. —

Din Londra se vesteste:

O scrisoare pusă la postă în Redford, (Anglia), în anul 1903 a ajuns la destinatar d. Howell, care locuiește într-o localitate la 32 kilometri distanță de punctul de plecare, în săptămâna trecută.

Scrisoarea aceasta a cheltuit 20 ani pentru a parcurge 32 kilometri. Și e foarte ciudat cum în atâtă amar de vreme nu s'a ruit și distrus. Cine știe unde și-o fi dormit biata lungul somn de vierzure!

Ce e mai ciudat e însă că Administrația a intrăznit încă să ceară un „penny” de diferență pentru timbrare insuficientă.

Incendiul din Constanța.

CONSTANTA. — Un incendiu îngrozitor a distrus în noaptea de ieri mai multe case împreună cu dependințele. Daunele sunt de 3 milioane.

Serbare populară în Valea Brad.

În 15 Iulie c. a avut loc în comuna Valea Brad o frumoasă serbare în amintirea aceluia care a fost Andrei baron de Șaguna. La această serbare, pe lângă o mare mulțime de țărani din comună, au luat parte și mulți oaspeți din Brad și Baia de Criș.

Părintele Miron Popoviciu și dr. I. Felea au ținut cuvântări despre faptele mitropolitului Șaguna. Au urmat cântări, un monolog și diferite frumoase declamații.

Această serbare a fost organizată de frații Ion, Victor, Miron, Iarșon, Gheorghe și Traian Felea, foarte iubiți de poporul din acea comună în care răspundese sfatului bune.

Venitul serbării, conform circularei I. P. S. S. mitropolitului Bălan, este destinată pentru monumentul ce se va ridica lui Șaguna.

Listă de subscripție,

pentru un tânăr și foarte talentat sculptor român ardelean, care dorește să-si continue studiile întrerupte din cauza lipsei de mijloace.

Făcăm apel la publicul românesc, să sprijine cu obolul acest talent în plină înflorire.

Sumele se vor trimite redacției noastre.

Până acum am primit următoarele sume:

Redacția „Tribuna Aradului”	Lei 500
D. dr. Ioan Groza, deputat	Lei 100
D. Mihail Covrig-Roșianu	Lei 100
Barca Aurel Pop	Lei 100
D. Lazăr Palcu (Pâncota)	Lei 1000
D. dr. Sever Păscuțiu, medic	Lei 100
D. Vasile Goldis	Lei 500
D. Const. Miclescu	Lei 100
D. dr. Mihail Mărcuș	Lei 400
D. Teodor Stan, proprietar	Lei 500

Bursa.

ZÜRICH, deschiderea. — Berlin 16, New-York 563, Londra 2591, Paris 3340, Milano 2460, Praga 1690, Budapesta 550, Belgrad 600, București 295, Viena 7950.

BUCUREȘTI, închiderea. — Piați: — Paris 1130, Berlin 550, Londra 888, Newyork 19350, Milano 833, Zürich 3435, Viena 2810, Praga 582, Budapesta 225.

VALUTE: — Napoleon 725, marca 8, leva 175, lira turcească 120, fontul englez 900, francul francez 1170, francul elvețian 34, lira 820, dragma 500, dianruț 220, dolarul 198, marca polonă 18, cor. austriacă 28, cor. maghiară 140, socolul 600.

Redactor responsabil: IOAN DIMITRIU.

Cenzurat: NICHIN.

Atențiune! S'a deschis RESTAURANTUL și GRĂDINA admirabilă a **IOSIF DITTRICH!** în Str. Epis-D-lui (Magyar-u.) Nr. 10, unde se servesc zilnic cele mai bune mâncări și băuturi. În fiecare seară orchestră de rangul prim. Se primesc și abonenți!

Anton Oprean

zugrav și văpsitor :: Primește lucrări dela cele mai simple până la cele mai artistice. La dorință, prezintă cea mai nouă colecție de modele. ::

Str. Sarmisegethuza (Aranykőz-u.) No. 4. sau la prăvălie de vopsele Din Steinitzer Bul. Reg. Maria

România :: Notar public Arad.

Nr. 246—1923.

Publicațiune de licitație.

La recercarea firmei înregistrate din Arad, „Lamella” Fabrica Articolelor de Plăci Metalice se vor vinde (5000) cincimii bucăți cutii pentru cremă de ghetă de metal, pe contul și rizicul firmei: Uzinele Chimice „Fedol” Sigismund Vadász & Comp., la licitație publică care se va ține pe lângă intervenția subsemnatul notar public în Arad, Str. Românului Nr. 4, la (28) douăzecișopt Iulie (1923) unamienouăsutedouăzecișitrei, după amiază la orele (3) trei.

Cutiile cari formează obiectul licitației se vor vinde cu bani gata celui care va oferi mai mare preț de cumpărare.

Prețul de strigare e (20,000.—) adeca: douăzecișimii de Lei, care suma poate fi în lipsă de oferte, treptat redus. Prețul cumpărare este a se plăti momentan după încheierea licitației.

Cei cari doresc a participa la licitație, au se depună un vadiu de (2000.—) douămii de Lei.

Cumpărătorul are se transporte mărfurile cumpărate din locul de vânzare în restimp de (3) trei zile.

Taxa de cumpărare și toate dările vor fi suportate de cătră cumpărător.

Dat în Arad, la (20) douăzeci Iulie (1923) unamienouăsutedouăzecișitrei.

Notar public: Dr. BELEȘ.

Executorul judecătoresc regesc Arad.

No. G. 5298/2—1923.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei al Judecătoriei de ocol Arad, No. de mai sus, ghetă de box cuprinse în favorul lui Nyistor Gerge pentru suma de Lei 1160 capital, interese 5% dela 1 Noemvrie 1922.

Spese stabilite în prezent în suma de Lei 670 25, se vor vinde la licitație în Arad, Strada Gelu No. 24, în ziua de 24 Iulie 1923, la orele 5 d. m.

Arad, la 10 Iulie 1923.

Gh. Ciupuliga,
exec. jud. regesc.

Industria de Ulei din Arad S. P. A.

Arad, Bul. Regele Ferdinand I. Nr. 22.

Fabricate și Articole noastre: Uleiuri vegetale, uleiuri minerale, turte de ulei, petrol, lustru (firnis), tovoate, unsoare de trăsură, benzina

Specialitatea noastră: ULEIU PENTRU :: PODELE. — Kitt pentru geamuri. ::

Telegram ***** Telefon 135

Frații Neuman

moară cu aburi, fabrică de spirt și de drejdii

Societate Anon. Ind. Arad.

O rugare!

Rugăm pe Onor. Celitori, că în toate ocaziile de cumpărări să se refere la anunțurile publicate și citite în

„Tribuna Aradului.”

S. A. Forestiera din Lomaș

Arad, Bul. Regele Ferdinand No. (22) 4.

Cea mai mare întreprindere forestieră din România, atât lemne esente tari, cât și esente moi. Ferestrele cu aburi în Galasi-Ferestrău, Satu-mare-Ferestrău și Homorod-Cohalm.

Exploatarea de păduri în toate regiunile Transilvaniei.

„ARĂDANA”

soc. comercială și industrială pe acțiuni

Arad, Bul. Reg. Ferdinand I. No. 24

in case proprii.

No. Telefon 304.

No. Telefon 304.

Capital soc. deplin vărsat L 7.500.000

Se ocupă cu tot felul de afaceri comerciale și bancare. — Are în permanență în depozitele proprii coloniale, textile, spirt și spirituoase

Primește depunerii spre fructificare. :: Acordă împrumuturi pe mărfuri în gaj.

Se AFLĂ în fiecare RESTAURANT și PRĂVĂLIE DE DELICATESE

că cel mai bun și cel mai ieftin

à la PILSEN.

Prin depozit în ARAD: la firma

Alexandru Reusz

Instalațiunile cele mai moderne: ca :: răcoritor și fabrică de ghiața. ::

Arhitect Alexandru Graf

Antreprenor întreprinde totfelul de construcții noi și repări de căși și dependințe, apaducte, canalizări etc. :: cu prețuri modeste ::

Arad, Str. Ioan Calvin 12.

Industria Textilă Aradana

Societate Anonima S. A.

Filatură de bumbac
Tesetorie de bumbac
Albitură :: Vopsătorie

ADRESA TELEGRAFICA: TEXTILARAD. Telefon 758. Telefon 758.

Fabrica de Impletituri și Tricotage din Arad S. A.

CAPITAL SOCIAL: 15,000,000 Lei.

Lucrează în cele mai moderne culori toate articolele de tricotaș, ca: Articole de sport din lână și mătăsă, Articole de fantazie, Cravate, Ciorapi, :: Broboade și vătelnă de primă calitate. ::

INSERTIUNI

se primesc cu prețurile cele mai avantajoase la

„Tribuna Aradului”

Arad, Strada Românului Nr. 1a.